

Dosarul nr. 1a-1152/23
Buiucani)
nr. 1-21147296-02-1a-28062023
Ungureanu

Prima instanță : Judecătoria Chișinău (sediul
Judecător : Elena

DECIZIE
În numele Legii

20 decembrie 2023

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
în componența :

Președintele	ședinței	de	judecată
Spoială Alexandru			
Judecătorii			Gîrbu
Silvia și Băbălău Denis			
Grefier			
Grigoraș Valeria			

Cu participarea:
Procurorului

Plîngău Alexandru
Avocatului

Baran Victor

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul avocatului Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** și apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, în cauza penală de învinuirea lui:

Diulgher *****, d.n.*****, IDNP ***** , originar și domiciliat în s.Tigheci, r-nul Leova, cetățean al Republicii Moldova, moldovean, celibatar, 3 copii minori la întreținere, neangajat în câmpul muncii, supus militar, nu are gard de invaliditate, nu are titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, posedă limba în care se desfășoară procesul, anterior necondamnat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei în prima instanță: 05.10.2021 – 31.05.2023;

Judecarea cauzei în instanța de apel: 28.06.2023 – 08.11.2023.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelurilor avocatului Baran Victor în numele inculpatului Diulgher *****

și al procurorului în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe declarat împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, 2023 în cauza penală de învinuire a lui **Diulgher ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

1. *Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, 2023, Diulgher ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin.(2) lit.c) Cod Penal și în baza acestei Legi, i s-a aplicat o pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 4 500 (patru mii cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 225 000 (două sute douăzeci și cinci mii) lei. În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, s-a suspendat executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Diulgher ***** pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. S-a aplicat în privința lui Diulgher ***** măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței. Termenul de executare a pedepsei urmează a fi calculat din data pronunțării sentinței.*
2. *Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Diulgher ***** , la data de 05.05.2021, în intervalul de timp cuprins între orele 15:00-16:00, aflându-se în biroul de serviciu nr.412 al șefului Secției social-economice a Preturii Buiucani – Galenco ***** , amplasat în mun. Chișinău, str. M.Viteazul, nr.2, cunoscând cu certitudine că ultima este un funcționar public (persoană publică în sensul art.123 alin.(2) Cod penal), realizând că orice promisiune, oferire sau dare personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice a unor bunuri sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, constituie infracțiune, urmărind scopul obținerii permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău pe platoul amplasat vizavi de str. Columna, nr.170, cu eliberarea documentelor necesare în acest sens, inițial a promis lui Galenco ***** 10% din venitul lunar al viitorului târg, iar după ce propunerile sale au fost respinse, Diulgher ***** prin intermediul aplicației „Messenger” a expediat ultimei textul – „10 mii euro”, sugerându-i că anume această sumă este gata să o ofere lunar pentru acordarea permisiunii respective.*

În baza aceleiași rezoluții infracționale, Diulgher ***** , la data de 19.05.2021, în intervalul de timp cuprins între orele 12:01 – 12:11 a promis persoanei publice Galenco ***** , 10 000 euro lunar, echivalentul a 216 854 lei, care potrivit art.126

alin.(1) Cod penal constituie proporții mari, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale contrar acesteia, urmărind scopul obținerii permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău, pe platoul amplasat vizavi de str. Columna, nr.170, cu eliberarea documentelor necesare în acest sens.

Astfel, acțiunile lui Diulgher ***** se încadrează juridic în baza art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal individualizată prin: „*coruperea activă, adică promisiunea unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite în proporții mari*”.

3. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, procurorul în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe a declarat apel prin care solicită admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, din motivul ilegalității, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Diulgher ***** să fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis precum și aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 5000 u.c.*

În motivarea apelului acuzarea a invocat că, sentința în cauză urmează a fi casată parțial din motivul blândeții pedepsei, or consideră apelantul că sentința în cauză este nefondată sub aspectul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și suspendării executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 5 ani.

Analizând sentința, constată lipsa argumentelor plauzibile pentru aplicarea unei pedepse atât de blânde în coraport cu personalitatea inculpatului Diulgher ***** și fapta care i se incriminează acestuia, precum și comportamentul acestuia pe parcursul judecării cauzei penale.

Instanța de judecată a constatat vinovăția lui Diulgher ***** în comiterea faptei social periculoase, însă a ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, specificându-le formal fără a intra în esența lor prin prisma informațiilor care caracterizează personalitatea inculpatului.

Indică că în motivarea sentinței instanța de judecată a evitat să dea apreciere circumstanțelor expuse de către acuzatorul de stat în susținerile verbale, în partea ce ține de comportamentul inculpatului pe parcursul judecării cauzei penale, or acesta s-a eschivat fiind dispuse investigații în vederea căutării acestuia, or în acest sens, instanța de judecată a dispus aducerea silită a inculpatului Diulgher ***** , după care prin încheierea din 25.07.2022, a fost dispusă anunțarea în căutare a inculpatului, fiind pornit dosarul de căutare nr. *****.

Prin urmare consideră că aceste circumstanțe, privind individualizarea pedepsei, au fost greșit apreciate de către instanța de judecată și, în consecință, a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, în coraport cu circumstanțele cazului cercetat.

Mai mult menționează acuzarea că în cazul cercetat, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante. Menționează că inculpatul Diulgher ***** nu a recunoscut

vinovăția și s-a eschivat, prin urmare stabilirea pedepsei cu închisoare și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu este echitabilă în coraport cu alte cazuri. Acest fapt, poate încuraja alte persoane la comiterea infracțiunilor, deoarece pedeapsa prea blândă poate constitui factor de încurajare a comiterii faptelor socialmente periculoase. Totodată instanța a ignorat recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale.

Opinează că, instanța de judecată urma să aplice o pedeapsă care ar avea drept efect abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni și de către alte persoane, precum și chiar de către inculpat, fapt ce denotă că reeducarea inculpatului nu se va realiza, în acest sens aplicarea unei pedepse mai blânde în speță, va încuraja doar pe viitor comiterea unor asemenea fapte. Astfel, instanța de judecată urma să aplice o pedeapsă care ar avea drept efect abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni și de către alte persoane, or cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată a stabilit un termen de probațiune de 5 ani. Nu este clar, cum va fi exercitat controlul asupra celui condamnat de către organul care exercită acest control, odată ce inculpatul se eschivează și fiind intentat dosar de căutare a acestuia.

4. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** a declarat apel prin care solicită admiterea apelului, casarea totală a sentinței Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, din motivul ilegalității, cu adoptarea unei sentințe de achitare în privința lui Diulgher ***** *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii conform art. 390 alin. (1) pct. 1) al Codului de procedură penală, ori conform art. 390 alin. (1) pct. 3) al Codului de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

În motivarea apelului apărarea a invocat că, conform art. 6 alin. (1) al Legii nr. 231 din 23.09.2010 „cu privire la comerțul interior”, cu modificările inclusiv din data de 02.04.2021: Activitățile de comerț desfășurate în teritoriu sînt administrate și coordonate de autoritățile administrației publice locale conform reglementărilor naționale în vigoare. Autoritățile menționate exercită următoarele atribuții: reglementează prin regulamentul de comerț local desfășurarea comerțului în locuri publice, organizează târguri și iarmaroace.

Conform art. 21⁵ al Legii sus numite, Activitatea de comerț ambulant în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare se desfășoară de comerciant în temeiul notificării de inițiere a activității de comerț și în condițiile stabilite de dispoziția primarului. Prin dispoziția primarului, autoritatea administrației publice locale are dreptul să stabilească cerințe privind desfășurarea activităților de comerț în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestărilor culturale turistice, sportive și al altor evenimente similare, inclusiv să permită desfășurarea acestora fără depunerea notificării. Activitățile menționate la

alin. (1) se (desfășoară pentru o perioadă de maximum 33 de zile consecutive. Accesul comercianților la evenimentele specificate în prezentul articol se permite în baza înștiințării de recepționare sau a permisului de acces emis de autoritatea administrației publice locale în cazul evenimentelor desfășurate fără depunerea notificării conform alin. (2).

Conform pct. 1.3 a Regulamentului privind desfășurarea activității de comerț în mun. Chișinău aprobate prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 17/5 din-01.10.2020, valabile pentru anul 2021, prezentul regulament stabilește interdicțiile și cerințele de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău, în conformitate cu art. 6 al Legii nr. 231 din 23.09.2010 „cu privire la comerțul interior”.

Conform pct. 4.3 subpct. (18) a Regulamentului, se interzice desfășurarea comerțului ambulant stradal în perimetrul următoarelor străzi: „Str. Columna.. (indicată pe cauza penală).

Indică că conform pct. 2.14 subpct. (6) al Regulamentului, activitățile de comerț în cadrul târgurilor, iarmarocelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare pot fi desfășurate doar pe durata acestor evenimente stabilite conform legislației, inclusiv Regulamentului de desfășurare a activității, ori aprobate prin dispoziția primarului general al municipiului.

Afirmă apelantul că din Regulamentul sus indicat, iarmaroc în anul 2021 pe str. Columna 170 nu a fost aprobat prin Dispoziția primarului general. Din aceasta rezultă, că „propunerea” din acuzare nu a fost posibil de executat din cauza lipsei Dispoziției primarului general corespunzătoare, persoana competentă să elibereze autorizația nu a fost Galenco ***** ci Primar General al mun. Chișinău, propunerea este condiționată prin apariția venitului după activitatea lunară a întreprinderii agricole, etc..

Mai mult ca atât, afirmă apelantul că infracțiunea de care este acuzat este componenta art. 325 al Codului penal, și, anume, promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, or nu este clar care acțiuni urma să îndeplinească ori nu în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia anume Șeful Secției social-economice a Preturii Buiucani - Galenco *****.

Opinează apărarea că este evident, că Galenco ***** nu avea așa posibilitate și împuterniciri legale. Adică, componenta infracțiunii prevăzute de art. 325 al Codului penal în acțiunile inculpatului Diulgher ***** lipsesc.

Concluzionează apărarea asupra lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 325 al Codului penal, ori acțiunile părților (martorului Galenco ***** și ale lui Diulgher *****) urmau a fi examinate prin prisma art. 190 al Codului penal, ceea ce nu a avut loc. Corectitudinea procesului de constatare a infracțiunii, de asemenea, este pusă la îndoială. Ori, conform art. 8, Codul de procedură penală, persoana acuzată de

săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită.

Consideră apelantul necesar adoptarea unei sentințe de achitare în privința lui Diulgher ***** , în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii conform art. 390 alin. (1) pct. 1) al Codului de procedură penală, ori conform art. 390 alin. (1) pct. 3) al Codului de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Procedura de citare legal executată.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat Plîngău Alexandru a solicitat respingerea apelului declarat de către avocatul Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** ca fiind nefondat, cu admiterea apelului acuzatorului de stat, casarea parțială a sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023, din motivul ilegalității, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Diulgher ***** să fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis precum și aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 5000 u.c.

A invocat acuzarea în ședința instanței de apel că sentința în cauză urmează a fi casată parțial din motivul blândeții pedepsei, or aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și suspendării executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 5 ani nu este echitabilă în coraport cu alte cazuri. Acest fapt, poate încuraja alte persoane la comiterea infracțiunilor, deoarece pedeapsa prea blândă poate constitui factor de încurajare a comiterii faptelor socialmente periculoase. Totodată instanța a ignorat recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale.

Astfel, instanță de judecată urma să aplice o pedeapsă care ar avea drept efect abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni și de către alte persoane, or cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanță de judecată a stabilit un termen de probațiune de 5 ani. Nu este clar, cum va fi exercitat controlul asupra celui condamnat de către organul care exercită acest control, odată ce inculpatul se eschivează și fiind intentat dosar de căutare a acestuia.

În ședința instanței de apel avocatul Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** a susținut apelul declarat solicitând admiterea acestuia în temeiul motivelor de fapt și de drept invocate. Consideră apărarea necesar adoptarea unei sentințe de achitare în privința lui Diulgher ***** , în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) din Codul penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii conform art. 390 alin. (1) pct. 1) al Codului de procedură penală, ori conform art. 390 alin. (1) pct. 3) al Codului de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Referitor la apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe a pledat pentru respingerea acestuia ca fiind unul neîntemeiat.

*În ședința instanței de apel inculpatul Diulgher ****** fiind legal citat nu s-a prezentat, nu a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării, nu a solicitat examinarea apelului în lipsa sa. În acest sens se impune necesitatea de a menționa faptul că instanța de judecată a întreprins măsurile necesare de asigurare a prezenței inculpatei la ședința de judecată a Curții de Apel și audiind opinia participanților la proces, în baza art. 321, art.412 alin.(5) a Codului de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului. Rezumând cele menționate Colegiul constată că pe parcursul examinării cauzei la etapa apelului a fost întreprinse toate măsurile de asigurare a prezenței inculpatului în ședința de judecată. Astfel, inculpatul Diulgher ***** s-a eschivat de a se prezenta în ședința Curții de Apel, fiind imposibil de stabilit locul aflării acesteia, ultimul fiind anunțat în căutare de către IP Buiucani și pornit dosarul de căutare nr. 2021970292. În această situație, neprezentarea îi este imputabilă inculpatului, astfel încât nu se atestă încălcarea principiului contradictorialității și dreptului la un proces echitabil.

Reieșind din circumstanțele constatate, Colegiul penal a dispus judecarea apelului în lipsa inculpatului, luând în considerație că fiind întreprinse toate măsurile legale de a asigura prezența inculpatei la judecarea apelului, având în vedere în acest sens jurisprudența Curții Supreme de Justiție și jurisprudența Curții Europene pe cauze concrete cu privire la respectarea dreptului părților la un proces echitabil, locul aflării lui Diulgher ***** a fost imposibil de stabilit.

6. *Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal, ajunge la concluzia de a admite apelul avocatului Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** și apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe, de a casa parțial în latura penală sentința Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023 și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerente.*

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Potrivit prevederilor art. 409 Cod de procedură penală (1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul,

verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întru-cât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

În sensul cerințelor art. 414 CPP al RM, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 CPP al RM.

Potrivit art.415 alin.(1) lit.(2) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

7. În continuare, Colegiul Penal, constată că instanța de fond a stabilit incorect starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, astfel că, instanța de fond ajungând eronat la concluzia de încadrare a acțiunilor inculpatului în prevederile *art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal*, Colegiul consideră necesar prin o nouă apreciere de a reîncadra acțiunile inculpatului în temeiul *art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod penal*, având în vedere reținerea eronată dată de către instanța de fond probatoriului administrat la caz, cât și interpretarea incorectă a stării de fapt constatate pe parcursul cercetării judecătorești.

De asemenea, se atestă că instanța de fond, la adoptarea sentinței, a neglijat prevederile art. 101 alin. (1), art. 384 alin.(3), art. 385 alin. (1) CPP al RM.

Astfel, aceste dispoziții legale impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În acest context, Colegiul Penal atestă că sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale efectuării justiției.

În același timp, Colegiul Penal reiterează și prevederile art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată. Astfel, în *cauzele Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei, Highins contra Franței din 1998, Helle contra Finlandei 1997 și Boldea contra României din 2007*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauza Perez împotriva Franței și cauza Van de Hurk împotriva Olandei*).

Raționând prin prisma celor conturate supra, Colegiul Penal relevă că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită normelor citate mai sus. Or, concluziile primei instanțe cu privire la încadrarea acțiunilor inculpatului în prevederile art. 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, sunt pripite, nu corespund materialelor cauzei fără ca probele administrate în cauză să fie apreciate fiecare în parte și în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și coroborării lor, respectiv prematur instanța a ajuns la concluzia că fapta comisă de inculpat întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

Astfel, prima instanță la adoptarea sentinței în privința inculpatului Diulgher *****, urma a soluționa chestiunile prevăzute la art. 385 alin.(1) CPP al RM, luând în considerație toate mijloacele de probă administrate în primă instanță.

8. Colegiul penal, audiind părțile, verificând probele administrate la urmărirea penală, care au fost cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel, consideră că la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării. În special, Colegiul Penal atestă faptul că instanța de fond a nu a ținut cont întru totul de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art. 385 alin.(1) Cod de Procedură Penală, or, aceste

prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Mai mult, instanța de apel consideră, că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecătii, or, instanța de apel reține că probele administrate de instanța de fond și verificate în apel, nu au fost apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

9. *Astfel, în urma rejudecării cauzei Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău constată următoarea situație de fapt:*

*Diulgher ***** *****, la data de 05.05.2021, în intervalul de timp cuprins între orele 15:00-16:00, aflându-se în biroul de serviciu nr.412 al șefului Secției social-economice a Preturii Buiucani – Galenco *****, amplasat în mun.Chișinău, str.M.Viteazul, nr.2, cunoscând cu certitudine că ultima este un funcționar public (persoană publică în sensul art.123 alin.(2) Cod penal), realizând că orice promisiune, oferire sau dare personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice a unor bunuri sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, constituie infracțiune, urmărind scopul obținerii permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun.Chișinău pe platoul amplasat vizavi de str.Columna, nr.170, cu eliberarea documentelor necesare în acest sens, inițial a promis lui Galenco ***** 10% din venitul lunar al viitorului târg, iar după ce propunerile sale au fost respinse, Diulgher ***** prin intermediul aplicației „Messenger” a expediat ultimei textul – „10 mii euro”, sugerându-i că anume această sumă este gata să o ofere lunar pentru acordarea permisiunii respective. În baza aceleiași rezoluții infracționale, Diulgher ***** la data de 19.05.2021, în intervalul de timp cuprins între orele 12:01 – 12:11 a promis persoanei publice Galenco ***** 10 000 euro lunar, echivalentul a 216 854 lei, care potrivit art.126 alin.(1) Cod penal constituie proporții mari, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale contrar acesteia, urmărind scopul obținerii permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău, pe platoul amplasat vizavi de str.Columna, nr.170, cu eliberarea documentelor necesare în acest sens.*

10. Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel consideră dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului Diulgher ***** în comiterea infracțiunii.

*Astfel, inculpatul Diulgher ***** în ședința instanței de fond a menționat că recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii și dorește să facă declarații, însă ulterior, deși i-au fost explicate drepturile și obligațiile, nu s-a prezentat pentru a da declarații, nu a*

comunicat instanței motivele neprezentării sale, deși a fost înștiințat contra semnătura despre data, ora și locul examinării cauzei. Mai mult ca atât, în privința inculpatului Diulgher ***** a fost dispusă aducerea silită, însă fără rezultat, iar potrivit încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 25.07.2022, instanța a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, fiind pornit dosarul de căutare nr.*****, și în temeiul art.321 alin.(2) pct.1) și (6) Cod de Procedură Penală a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

11. Examinând probatorul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Diulgher ***** , și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- **Declarațiile martorului Galenco *******, care fiind audiată în ședința de judecată, a declarat instanței că pe Diulgher ***** îl cunoaște în legătură cu cazul dat, până la caz nu l-a cunoscut. În luna mai 2021, exercita funcția de șef al secției social-economice în cadrul Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău. În atribuțiile sale de serviciu intrau inclusiv examinarea solicitărilor agenților economici privind organizarea și desfășurarea activităților comerciale stradale, sezoniere sau temporare. La data de 05.05.2021, aflându-se în birou, a intrat la ea o persoana, care a invocat că se numește Vlad, cu propunerea de a-i examina solicitarea de a organiza un iarmaroc la str. Columna, vizavi de SA „Tracom”. În detaliu i-a comunicat că ar dori să formeze o echipă din câțiva comercianți și să comercializeze produse agricole. La solicitarea dumnealui i-a comunicat că nu este posibil, deoarece adresa solicitată de acesta nu a fost aprobată ca loc sau zonă pentru comerț stradal. La ce dumnealui i-a propus, că poate pot revizui adresele date, și poate totuși este posibil să fie organizat acolo un târg agricol, drept răsplătă urma să fie remunerată, la ce ea i-a comunicat că nu mai au ce discuta și l-a rugat să părăsească biroul. Dânsul, în replică i-a spus că nu își dă seama ce discută și de fapt ar fi vorba de sume colosale. Peste 2 minute, pe rețelele de socializare îi scrie dânsul cifra de 10 mii euro. La întrebarea ei pentru ce, i-a comunicat că este pentru ceia ce au discutat două minute în birou la ea. În continuare, a anunțat conducătorul. Care la rândul său a anunțat Centrul Național Anticorupție. A doua zi, la data de 06.05.2021, a fost invitată să se expună referitor la cele întâmplate inspectorilor, precum și să vină deja să înregistreze procedural cele declarate. După care a urmat conlucrarea cu inspectorii, biroul a fost echipat. În discuțiile care au urmat cu dumnealui, deja i-a expus detalii, cum a vrut să facă acel eveniment. La care iarăși a confirmat, deja verbal că în caz că îl ajută și eliberează actele permise, va avea lunar cca 10 mii euro, poate și mai mult din spusele lui, plus încă un cadou suplimentar la final de sezon. I-a propus să iasă în oraș să discute detaliile organizării târgului, precum și să insiste asupra conducerii, ca excepție să i se admită în acel loc târgul. În final, ia spus că nu este posibil, dânsul a încercat să solicite alte locații, dar așa și nu a mai depus solicitări. Autorizațiile de funcționare mereu au fost gratuite, indiferent de perioada de activitate, ori autorizațiile date urmau

a fi declarate la organele de administrare fiscală pentru a le fi calculate taxe locale pentru beneficiari. Nu cunoaște dacă Diulgher ***** cunoștea dacă erau gratuite sau nu actele date, dar a spus că a mai practicat asemenea comerț. I-a comunicat că există un act publicat al primăriei, unde erau enumerate zonele admise pentru genul dat de activitate, precum și condițiile de desfășurare. La ce dânsul i-a comunicat că acele zone nu îl interesează și dorește anume aici cu orice preț. A comunicat că în anii precedenți, când a fost admis la acea zonă comerț stradal, comercianții au comunicat că aveau vânzări bune. A înțeles, că anume acel Vlad, ce a fost în birou i-a scris pe rețelele de socializare după poza de profil. Mai mult ca atât, acesta a fost în birou și a asigurat că el este. Ulterior, toate întâlnirile care au avut loc, au avut loc în biroul ei, discuțiile fiind înregistrate de organele competente. Apelurile telefonice au avut loc pe rețelele de socializare, în care se solicita să intre. În cadrul discuțiilor prin Messenger, i-a expediat o copie a unui certificat de înregistrare a GȚ „Diulgher *****”. Diulgher ***** avea un comportament foarte calm, dar vorbea încet. Când Diulgher ***** se afla la ea în birou, nu a întrebat dacă sunt camere video, i-ar cerut insistent numărul de telefon, pe care ea nu i l-a dat. După cât de insistent a fost propusă suma de 10 mii euro de Diulgher ***** , aceasta părea a fi reală. Prima dată Diulgher ***** a fost la ea în birou, cu astfel de propunere, la data de 05 mai 2021, în jurul orelor 10:00-11:00. Diulgher într-o zi a adus o pungă, în care a comunicat că sunt fructe, pe care ea nu a atins-o, și îl consideră ca un gest de a câștiga încrederea în ea. În funcția ei intră atribuția de a întocmi autorizațiile de funcționare a comerțului stradal. Diulgher ***** i-a spus exact, că o să i se achite suma exactă de 10 mii euro, dacă îl ajută să obțină autorizația, plus un prezent la sfârșit de sezon. I s-a spus că lunar va avea suma de 10 mii euro, dacă îl ajută cu organizarea comerțului stradal la adresa concret propusă de el, altă adresă nu îl interesa. Propunerea lui Diulgher categoric nu putea fi satisfăcută, din motiv că adresa solicitată de dumnealui nu a fost aprobată de către primărie. Atunci se emitea dispoziția Primarului general Chișinău, în care erau aprobate locurile posibile de a desfășura comerț stradal. Pe parcursul anului 2021 nu a fost aprobat comerțul stradal pe str.Columna. Autorizația de comerț o întocmea personal, și urma să fie semnată de pretorul Vadim Brînzaniuc. Diulgher o ruga să găsească soluții pentru a hotărî întrebarea dată, fără a sugera să discute cu alte persoane. Diulgher insista asupra adresei propuse de dânsul, nu îl interesa alte adrese. Conducerea a fost anunțată imediat referitor la propunerea lui Diulgher. Echipamentul special de înregistrare a discuțiilor a fost instalat la data de 06.05.2021. Mesajele precum că „voi discuta cu domnul pretor, apoi vă sun”, „bine, am putea să ne vedem mâine după masă”, le-a scris după ce i-a comunicat pretorului propunerea acestuia. Nu i-a comunicat lui Diulgher că propunerea acestuia este ilegală și se pedepsește.

- **declarațiile martorului Brînzaniuc Vadim**, care fiind audiat în ședința de judecată, a declarat instanței că pe Diulgher ***** l-a cunoscut în legătură cu cazul dat, până la caz nu l-a cunoscut. În perioada primăvara-vara a anului 2021, activând în funcția de pretor al sect. Buiucani, mun. Chișinău, a fost informat de către șefa Secției

social-economice ***** Galenco, precum că o persoană i-ar fi propus o anumită sumă de bani, pentru a-i elibera o autorizație de funcționare pentru comerț stradal, pe str. Columna, nr.170. Zona respectivă de-a lungul anilor a fost o zonă problematică în ce privește comerțul stradal. În anul 2020, autoritățile locale au reușit să înlăture comerțul în zona dată. Respectiv, la etapa anului 2021, nu a avut eliberate autorizații pentru comerț stradal pe zona respectivă, dar și în general la nivelul întregului sector. Odată ce a fost sesizat, a cerut expres să fie sesizate organele competente despre acest caz, în cazul dat CNA. Ulterior, din mass-media a aflat că persoana în cauză a fost reținută. După câte își amintește, suma propusă era de 10 mii euro, referitor la circumstanțele, din câte își amintește, dumnealui a fost de câteva ori la pretură în audiență, nu l-a cunoscut, căci responsabil de domeniu este Secția social-economică. Totodată, își amintește că dumnealui a abordat-o pe doamna responsabilă din cadrul preturii fie pe rețele, fie pe careva rețele, fie pe careva aplicații. În schimbul acelei sume urma să elibereze o autorizație de funcționare sau permis pentru a activa ca comerciant în zona străzii Columna, nr.170. Mecanismul de eliberare a autorizației constă în: elaborarea, la solicitarea, de către Secția social-economică, după care pretorul sectorului o semnează, pentru locurile stabilite prin dispoziția primarului general, unde urmează să se desfășoare comerțul stradal. Responsabilă nemijlocit era subdiviziunea condusă de doamna Galenco. La momentul respectiv, doamna Galenco era șefa Secției social-economice. Diulgher ***** a fost la audiență doar la doamna Galenco. În anul 2021, adresa dată – str. Columna, 170, nu era în lista expusă pentru comerțul stradal. Odată ce adresa nu este aprobată în dispoziția primarului general, nu era posibil comerțul stradal pe adresa dată. Pretura are dreptul de a solicita modificarea punctelor în sector, ceea ce ei nu au făcut. Secția social-economică se ocupa de perfectarea actelor pentru înaintarea propunerii de modificare a punctelor pentru comerț stradal. Pe parcursul activității în calitate de pretor, nu a fost autorizat comerțul stradal pe str. Columna 170. Suma de 10 mii euro, bănuiește că a fost propusă pentru eliberarea autorizației de funcționare pe adresa indicată. Din spusele lui Galenco, a fost nu o singură dată abordată de către Diulgher referitor la eliberarea autorizației.

12. Vina inculpatului Diulgher ***** , se mai dovedește prin probele materiale anexate la materialele cauzei și anume prin:

- **proces-verbal de cercetare a CD-R-ului**, în urma căreia s-a constatat prezența a două -proces-verbal de primire a plângerii (denunțului) din 06.05.2021, potrivit cărui, Galenco ***** a solicitat organului de urmărire penală a CNA, tragerea la răspundere penală pentru corupere activă a unei persoane care se prezintă cu numele ***** Dulgher, și care la 05.05.2021, aproximativ la ora 15:00 min., fiind în biroul ei de serviciu din cadrul Preturii Buiucani, în schimbul permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău, pe platoul amplasat vizavi de str. Columna nr.170, inițial, în cazul acceptării autorizării târgului respectiv, i-a promis 10% din venitul lunar al târgului, după care propunerile lui fiind ignorate și respinse

de către ea categoric, ultimul i-a expediat prin intermediul rețelei de socializare „Messenger” textul – „10 mii euro”, iar la întrebarea ei pentru ce, acesta a formulat un răspuns, indicând că ei anterior au discutat la acest subiect, ea la rândul său înțelegând că acești bani urmează să fie acordați pentru permisiunea respectivă (vol.I, f.d.8-12, 13);

-proces-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigație din 07.06.2021, potrivit cărui au fost interceptate și înregistrate imaginile și comunicările între Galenco ***** și Diulgher ***** , cu anexarea stenogramei convorbirilor. Plicul cu 2 CD-R pe care sunt înregistrate interceptările și înregistrările menționate este anexat la dosar (vol.I, f.d. 38-50, 51);

-proces-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigație din 05.07.2021, potrivit cărui au fost interceptate și înregistrate imaginile și comunicările între Galenco ***** și Diulgher ***** , cu anexarea stenogramei convorbirilor. Plicul cu 2 CD-R pe care sunt înregistrate interceptările și înregistrările menționate este anexat la dosar (vol.I, f.d.61-65, 76¹);

-proces-verbal nr.10/772 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare (GPS) ori prin alte mijloace tehnice din 03.06.2021 (vol.I, f.d. 117- 129);

-proces-verbal nr.10/876 privind documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare (GPS) ori prin alte mijloace tehnice din 02.07.2021 (vol.I, f.d. 140- 149);

-proces-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații (interceptarea și înregistrarea comunicărilor) din 07.06.2021, potrivit cărui, au fost interceptate și înregistrare comunicările telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr.***** , utilizat de către Diulgher ***** , însă, în rezultatul ascultării înregistrărilor, nu s-a constatat prezența unor comunicări care au importanță pentru cauza penală (f.d.197);

-proces-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații (interceptarea și înregistrarea comunicărilor) din 06.07.2021, potrivit cărui, au fost interceptate și înregistrare comunicările telefonice purtate la postul de telefonie mobilă cu nr.***** , utilizat de către Diulgher ***** . Rezultatele interceptării fiind consemnate în anexa nr.1. Plicul cu suportul digital se anexează la dosar (vol.I, f.d. 206-208, 226);

-proces-verbal de cercetare la fața locului din 07.06.2021, în care sunt consemnate rezultatele cercetării biroului de serviciu nr.412 al Preturii Buiucani, în care activează șeful Secției social-economice a Preturii Buiucani – Galenco ***** (vol.II, f.d. 1-6);

-proces-verbal de cercetare a obiectelor din 13.08.2021, în care sunt consemnate rezultatele cercetării informației extrase din telefonul mobil de model „Redmi 8”, IMEI 1- ***** , ridicat de la Diulgher ***** la 04.08.2021 în cadrul reținerii sale. Informația conține inclusiv conversațiile prin intermediul aplicației „Messenger” cu Galenco ***** (vol.II, f.d.10-27);

-dispoziție nr.63-dc din 17.05.2019 cu privire la promovarea a lui Galenco *****

în funcție de șef secție social-economică din data de 18.05.2019 și fișa de post (vol.II, f.d.158-160);

13. Astfel, Colegiul Penal audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că faptele reținute în sarcina inculpatului Diulgher ***** urmează a fi calificate corect după cum urmează: în baza de 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod Penal individualizată prin *„tentativa de corupere activă, adică promisiunea unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite în proporții mari”*.

În virtutea prevederilor art. 24 alin.(3) CPP al RM, care indică că *„părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor”*, Colegiul Penal a explicat părților posibilitatea de a prezenta probe.

În acest context Colegiul Penal notează că atât procurorul cât și partea apărării în ședința instanței de apel au declarat că careva probe nu au.

Astfel, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le dă o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu lor conchide asupra reîncadrării acțiunilor inculpatului Diulgher ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod Penal.

Potrivit art. 14 alin. (1) CP al RM, *„infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală”*.

De asemenea, potrivit reglementărilor stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate de organele competente.

Conform art. 101 alin. (1), (2) CPP al RM, *„fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege”*.

Potrivit art. 100 alin. (4) CPP al RM, *„toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective”*.

În corespundere cu art. 93 alin. (1) CPP al RM, *„probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau*

inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei”.

În virtutea dispoziției legale indicate la art. 384 alin. (1) CPP al RM, „instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal”.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) CPP al RM, „instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luînd în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci cînd nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; pct. 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie”.

Reieșind din raționamentele practicii judiciare legate de calificarea infracțiunilor, instanța de apel constată că *pentru a putea dispune reîncadrarea acțiunilor inculpatului, este necesară întrunirea cumulativă a trei condiții: 1) învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv; 2) nu se agravează situația inculpatului; 3) nu se lezează dreptul lui la apărare.*

Aceleași criterii sunt reținute și de instanța europeană cu valoare de principiu în multiple cauze, precum: Pélissier și Sassi contra Franței [§51-54], Seliverstov contra Rusiei [§16-17], Block contra Ungariei [§20-21], Adrian Constantin contra României [§18-19] în cazul reîncadrării juridice a faptei imputate inculpatului.

14. Colegiul, analizând declarațiilor martorilor, Galenco ***** și Brînzaniuc Vadim sunt consecutive, logice, se coroborează între ele, precum și se confirmă obiectiv prin celelalte probe administrate pe cauza penală, ceea ce permite instanței să le aprecieze ca veridice. Astfel, deși în ședința de judecată, inculpatul a recunoscut vina asupra faptei infracționale imputate, prin cererea de apel declarată, acesta negînd cu vehemență infracțiunea imputată, însă cumulul de probe

administrat în cauză denotă contrariul, fiind puse la baza sentinței declarațiile martorilor date în cadrul urmăririi penale, care se coroborează cu împrejurările stabilite în cauză.

Or declarațiile martorilor Galenco ***** și Brînzaniuc Vadim date în ședința de judecată care sunt identice cu depozițiilor de la urmărirea penală, precum că Diulgher ***** ar fi fost implicat în activitatea infracțională ce i se impută prin rechizitoriu, se apreciază ca fiind consecutive, logice, se coroborează între ele, or, la etapa urmăririi penale au făcut declarații consecutive, susținând argumentat implicarea inculpatului în activitatea infracțională; modificarea poziției apărării se explică prin încercarea de a ușura într-un fel poziția procesuală a inculpatului, în legătură cu ce instanța apreciază declarațiile acestora prin cererea de apel declarată, în mod critic, fiind oscilante și nereflctând adevărul.

Referitor la argumentele inculpatului Diulgher ***** potrivit cărora, acesta nu a comis fapta incriminată, Colegiul penal reține că această situație nu echivalează cu achitarea ultimului, de vreme ce probele prezentate de către acuzatorul de stat, inclusiv declarațiile martorilor, confirmă pe deplin și fără ambiguități vinovăția acestuia, iar raționamentele aduse în sprijinul acestor afirmații au un scop de a evita răspunderea penală.

Astfel, Colegiul penal în conformitate cu prevederile art.27 Cod de procedură penală, verificând probele administrate prin prisma prevederilor art.95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le apreciază ca fiind pertinente concludente și utile, ori în ședință nu s-au stabilit circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

15. Instanța de apel reține că art. 325 alin. (1) din Cod penal, incriminează promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia

Cu referință la infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, potrivit doctrinei, *obiectul infracțiunii* de corupere activă îl constituie relațiile sociale referitoare la activitatea de serviciu, activitate a cărei bună desfășurare este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere asupra funcționarilor publici.

Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă promisiunile ultimului de oferire a unor bunuri sub orice formă. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile, avantajele, ofertele ori promisiunile sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice.

În acord cu art.2 lit. d) al Convenției ONU împotriva corupției, adoptate la New York la 31.10.2003 prin „bunuri” trebuie de înțeles bunurile, corporale sau incorporale, mobile ori imobile, tangibile intangibile, ori actele juridice sau documentele atestând proprietatea acestor bunuri sau drepturile referitoare la acestea.

Astfel, raportând la caz, Colegiul atestă că, la caz, obiectul material al infracțiunii constituie promisiunile a 10% din venitul lunar al viitorului târg, precum și 10 mii euro, promisiunile date de Diulgher ***** lui Galenco *****.

În acord cu art.2 al Convenției penale cu privire la corupție, adoptate la Strasbourg la 27.01.1999, „Corupția activă a agenților publici naționali”, fiecare Parte adoptă măsuri legislative și alte măsuri necesare pentru a stabili drept infracțiune, conform dreptului său intern, în cazul când actul a fost comis intenționat, fapta de a propune, oferi sau de a da, direct sau indirect, orice avantaj nedatorat unui agent public, pentru el însuși sau pentru altcineva pentru ca el să înfăptuiască sau să se abțină de la înfăptuirea unui act în exercițiul funcțiilor sale.

Prevederi similare cu privire la corupția activă a agenților publici străini, a funcționarilor internaționali, a membrilor adunărilor parlamentelor internaționale, precum și a judecătorilor și agenților Curții Internaționale sunt stabilite la art.5, 9, 10 și 11 ale Convenției în cauză.

Latura obiectivă a infracțiunii de corupere activă (art.325 CP) constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, care se exprimă în mod alternativ următoarele trei modalități normative: 1) promisiunea unei persoane publice ori unei persoane publice străine, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 2) oferirea unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 3) darea unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin.

Raportând la caz, instanța de apel notează că făptuitorul Diulgher ***** a operat cu modalitatea faptică operată de legiuitor, și anume: „promisiunea”.

Astfel, acțiunile lui Diulgher ***** întrunesc semnele infracțiunii prevăzute de art.27, 325 alin.(1) CP și anume ” promisiunea de a oferi personal, unei persoane publice bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a nu îndeplini o acțiune, contrar exercitării funcției sale, aceasta fiind exprimată nemijlocit de către Diulgher ***** în discuțiile sale cu Galenco ***** în perioada 05.05.2021-27.07.2021 în incinta Primăriei Buiucani, prin eroarea în calitatea persoanei publice Galenco *****. Astfel la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpatului Diulgher ***** în privința comiterii infracțiuni menționate.

Oferirea, în sensul art.325 alin.(1) CP, presupune prezentarea, etalarea, înfățișarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine. Ca și în cazul promisiunii, inițiativa oferirii aparține corupătorului, fiind un act unilateral al corupătorului.

Instanța de judecată notează că promisiunea, în sensul art.325 alin.(1) CP, reprezintă făgăduiala, angajamentul pe care corupătorul și-l asumă față de eventualul corupt, de a-i transmite ultimului în viitor – într-un termen determinat sau nedeterminat –remunerația ilicită, dacă ultimul va acționa în sensul dorit de corupător. Promisiunea se poate realiza verbal, în scris sau în orice alt mod perceptibil pentru a

ajunge la cunoștința destinatarului. De asemenea, promisiunea poate fi expresă sau implicită ori chiar aluzivă. Chiar dacă foloasele promise pot să nu fie determinate sub aspectul calității și cantității, promisiunea trebuie să fie serioasă și nu vagă sau imposibil de realizat. În cazul promisiunii, inițiativa provine de la corupător, constituind un act unilateral al acestuia.

Pentru aplicarea răspunderii conform alin. (1) art. 325 CP, nu importă dacă destinatarul oferirii o acceptă sau o respinge. Este suficientă realizarea oferirii de către corupător. Oferirea trebuie să implice un caracter precis, concretizat într-o acțiune efectivă, reală, nu însă imaginară. Este suficient ca oferirea să fie inteligibilă pentru persoana interesată, care, cunoscând nuanțele relevante, să fie în situația de a-i înțelege semnificația. Astfel, oferirea se consumă din momentul prezentării, etalării, înfățișării de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice.

În acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că promisiunea inculpatului Diulgher ***** de a transmite a 10% din venitul lunar al viitorului târg, precum și 10 mii euro nu și-a produs efectul, or *infracțiunea de corupere activă fiind consumată din momentul oferirii sau dării în întregime a recompensei ilicite, fapt care nu s-a produs din cauze independente de voința inculpatului Diulgher ***** drept consecință a erorii în calitatea persoanei publice.*

Prin urmare, analizând conduita inculpatului de la începutul întreprinderii de către el a acțiunilor sale infracționale, Colegiul reține că ultimul, inițial, la 05.05.2021 discută cu șefa Secției social-economice a Preturii Buiucani, Galenco ***** în biroul ultimei, după expediind mesaj prin aplicația Messenger la scurt timp după părăsirea biroului, în adresa utilizatorului Galenco ***** „10 mii euro pe lună” la aceeași dată, fiind întrebat „Pentru?” îi expediază interlocutoarei sale mesajul — „Noi am discutat câteva minute mai devreme”, adică își realizează promisiunea perceptibil, astfel încât, destinatarul mesajului conștientizează că această promisiune reprezintă o încercare de a-1 corupe, însă în vederea consumării și încadrării acțiunilor inculpatului în baza art. 325 CP, persoana publică Galenco ***** nu avea atribuții legale de soluționare a a solicitării respective, fiind la caz în prezența unei erori în calitatea persoanei publice de către subiectul faptei infracționale.

În contextul dat, Colegiul reține că fiind inițiate măsuri speciale de investigație întru verificarea acțiunilor potențialului corupător, în discuțiile cu Galenco ***** din 17.05.2021, 19.05.2021 și 07.06.2021, Diulgher ***** își menține promisiunea declarată anterior, explicându-i primei modul în care ar dori să organizeze târgul, amplasarea, precum și alte detalii, confirmând disponibilitatea sa de a da „10 mii pe lună” pentru această posibilitate.

Mai mult, instanța de apel reține că în discuția din 19.05.2021 ultimul își exprimă clar promisiunea „Zece. Cinci locuri zece mii așa ii normal Cinci locuri ajung, de cât să fac zece locuri și să steie așa mai bine fac cinci mai mari să fie și locuri de parcare...” „Zece mii de euro pe lună”, „Și vă mulțumim și pe Dvs., aparte”, „Nu,

așa eu merg, numai să meargă lucrul acesta eu merg. Eu nu am scris atunci aiurea mesajul acesta. ”, „Dacă vă străduiți pentru noi eu vă spun că o să fie cum am promis. Dacă o să vă străduiți pentru noi să dați locul acesta noi putem.. Pentru munca care o să depuneți acolo, pe lună dar cincisprezece nu promit dar nu mai puțin de zece”(f.d. 38-50 Vol I).

Potrivit art.126 alin.(1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Astfel, suma de 10 000 euro, echivalentul a 216 854 lei, potrivit art.126 alin.(1) Cod penal constituie proporții mari.

Totodată, potrivit art. 27 din Codul penal, se consideră tentativă de infracțiune, acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul.

Potrivit art.123 alin.(2) a Codului Penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

În circumstanțele descrise, raportând prevederile legiuitorului asupra circumstanțelor cauzei instanța de apel constată cu certitudine că acțiunile inculpatului Diulgher ***** întrunesc semnele constitutive a infracțiunii prevăzute la art. art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, în *formulă neconsumată*, **prin prezența unei erori în calitatea persoanei publice**, ori ultima nu dispunea de competența necesară.

Infracțiunea de corupere activă se săvârșește numai cu intenție directă, făptuitorul trebuie să cunoască că remunerația ilicită, pe care o promite, oferă sau o dă unei persoane publice ce deține calitățile prevăzute de art. 123 Cod penal, nu i se cuvin, ci reprezintă contra echivalentul pentru a-l determina să acționeze în interesul său. Scopul infracțiunii analizate este unul special, adoptând, în speță, următoarea formă: - scopul îndeplinirii în interesul corupătorului de către persoana publică a unei acțiuni în exercitarea funcției în cauză. Pentru calificarea faptei în baza art.325 Cod penal, nu este obligatorie realizarea scopului sus-menționat.

Această concluzie se deduce din conduita ultimului pe parcursul perioadei 05.05.2021 - 23.07.2021 în discuțiile sale cu Galenco *****, atât în incinta Preturii Buiucani, cât și în discuțiile sale prin intermediul aplicațiilor telefonice.

Conștientizarea acțiunilor sale de corupere reies din exprimarea clară a intenției sale, ca în schimbul unei remunerații să obțină autorizația (permisiunea) de a organiza un târg în sectorul Buiucani, vizavi de adresa juridică - str. Columna, nr. 170 din mun. Chișinău.

Raportând prevederile citate la circumstanțele de fapt stabilite în urma analizei Dispoziției nr.63-dc din 17.05.2019 cu privire la promovarea a lui Galenco ***** în funcție de șef secție social-economică și fișei de post (vol.II, f.d.158- 160), rezultă că Galenco ***** este funcționarul public, și prin prisma art.132 alin.(2) Cod penal, persoană publică. Totodată Colegiul reține că, ***persoana publică Galenco ***** având funcția de șef secție social-economică în cadrul Preturii sect. Buiucani, nu are în exercitarea funcțiilor sale atribuții de eliberarea permisiunilor de organizare a târgurilor***, or potrivit fișei postului o asemenea atribuție nu se regăsește, aceasta fiind în competența primarului, prin urmare Colegiul atestă o eroare în calitatea persoanei publice în viziunea inculpatului acesta fiind convins că promite unei persoane publice avantaje ilicite ce nu i se cuvin pentru a îndeplini unele acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia sau eliberarea autorizațiilor nu intră în atribuțiile funcției deținute de către Galenco *****.

Subiect al infracțiunii de corupere activă poate fi orice persoană fizică responsabilă ce a împlinit vârsta de 16 ani. Subiect al infracțiunii de corupere activă poate fi și o persoană juridică, cu excepția autorităților publice.

Având în vedere prevederile art.21 Cod penal în raport cu dispozițiile legiuitorului, Colegiul stabilește că inculpatul Diulgher ***** întrunește calitatea de subiect al infracțiunii de corupere activă.

16. Colegiul penal reține că în prezenta cauză sunt examinate acțiunile ilegale ale lui Diulgher ***** privind tentativa de coruperea activă a funcționarului public Galenco ***** , prin promisiunea de oferire personal, de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini unele acțiuni în exercitarea funcției sale și anume obținerea permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău pe platoul amplasat vizavi de str. Columna, nr.170, cu eliberarea documentelor necesare în acest sens. În contextul dat, Colegiul Penal exclude oricare dubii care ar putea apărea la capitolul dat, de vreme ce Galenco ***** a specificat clar că, anume inculpatul a fost persoana care a promis oferirea recompensei ilicite, aceste declarații nefiind în contradicție cu declarațiile martorilor precum și înscrisurile anexate la materialele cauzei.

În virtutea celor expuse, Colegiul penal constată că, materialul probator dovedește indubitabil faptul că, inculpatul Diulgher ***** a comis infracțiunea constatată, și că, acțiunile lui urmează a fi corect calificate și se încadrează în baza art.27,325 alin. (2), lit. c) din Codul penal, la caz fiind în prezența unei erori în persoana publică Galenco *****.

Urmează de menționat și ceea că, promisiunea remunerației ilicite vine din partea corupătorului și anume la inițiativa acestuia, nefiind prezente careva semne ale

extorcării vreunor bunuri din partea doamnei Galenco *****. Mai mult, inițiator la discuții și întâlniri pe tot parcursul demarării investigațiilor a fost Diulgher *****, fapt ce se confirmă prin probatoriul existent la cauza penală.

17. Astfel, solicitarea apărării privind achitarea inculpatului nu poate fi acceptată de instanță, dat fiind faptul că prin probele administrate este confirmată, pe deplin și fără ambiguități, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar existența cărorva temeieri pentru achitarea acestuia nu au fost stabilite, or din totalitatea probatoriului administrat pe parcursul examinării prezentei cauze penale s-a stabilit cu certitudine că fapta inculpatului întrunește toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod penal, individualizată prin „*tentativa de corupere activă, adică promisiunea unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini o acțiune în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite în proporții mari*”.

18. La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În speță, alegațiile apelantului în vederea emiterii sentinței de achitare, nu corespund realității și se combat în totalitate cu descifrările anexate la materialele cauzei, și anume prin procesele-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigație potrivit cărui au fost interceptate și înregistrate imaginile și comunicările între Galenco ***** și Diulgher *****, proces-verbal de cercetare la fața locului, proces-verbal de cercetare a obiectelor și anume a informației extrase din telefonul mobil de model „Redmi 8”, IMEI 1- ***** , ridicat de la Diulgher *****, a procesului-verbal de primire a plângerii (denunțului) potrivit cărui, Galenco ***** a solicitat organului de urmărire penală a CNA, tragerea la răspundere penală pentru corupere activă a unei persoane care se prezintă cu numele ***** Dulgher, și care la 05.05.2021, aproximativ la ora 15:00 min., fiind în biroul ei de serviciu din cadrul Preturii Buiucani, în schimbul permisiunii de organizare a unui târg (loc de comerț agricol) în mun. Chișinău, pe platoul amplasat vizavi de str. Columna nr.170, inițial, în cazul acceptării autorizării târgului respectiv, i-a promis 10% din venitul lunar al târgului, după care propunerile lui fiind ignorate și respinse de către ea categoric, ultimul i-a expediat prin intermediul rețelei de socializare „Messenger” textul – „10 mii euro”, iar la întrebarea ei pentru ce, acesta a formulat un răspuns, indicând că ei anterior au discutat la acest subiect, ea la rândul său înțelegând că acești bani urmează să fie acordați pentru permisiunea respectivă.

Colegiul constată că, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat martorii, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe

care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral.

În această ordine de idei, Colegiul Penal notează că acțiunile inculpatului Diulgher *****, cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod Penal, infracțiune care în conformitate cu art. 16 Cod Penal se califică ca infracțiune gravă și care prevede pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 14000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

19. Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, la judecarea apelului, instanță de apel, are obligația de a verifica hotărârea atacată din punct de vedere al temeiniciei și legalității acesteia, având în vedere circumstanțele faptice ale cauzei bazate pe probele examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și, în dependență de aceste date, să aprecieze legalitatea concluziilor de vinovăție ori nevinovăție al soluției primei instanțe, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate privind constatarea vinovăției inculpatului Diulgher ***** de comiterea infracțiunii de *tentativa de corupere activă*, prevăzute de art.27, 325 alin.(2) lit.c) Cod Penal.

Sub aspect doctrinar, în viziunea instanței de apel se regăsesc în acțiunile ce i se incriminează lui Diulgher *****, elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 27, 325 alin.(2) lit. c) Cod Penal, după semnele – *tentativa de promisiunea, personal, unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini unele acțiuni în exercitarea funcției sale*.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

20. Potrivit prevederilor art. 410 Cod Penal, Instanța de apel, soluționând cauza, *nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel*. În apelul declarat de procuror în favoarea unei părți, instanța de apel nu poate agrava situația acesteia.

Raportând motivele invocate în apel la materialele cauzei penale, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de partea apărării își găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care Colegiul penal va respinge solicitarea apărării privind achitarea inculpatului, or s-a constata cu certitudine comiterea infracțiunii de către inculpat, însă Colegiul statuează asupra necesității reîncadrării acțiunilor inculpatului, astfel încât la examinarea apelului nu creează o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel.

Un rol primordial în aprecierea stabilirii și aplicării pedepsei, îl are pericolul social al faptei, sens în care valorile ocrotite de legea penală prin incriminarea faptelor trebuie evidențiate atât pentru restabilirea ordinii de drept, cât și pentru educarea inculpatului.

Astfel, Colegiul penal examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, apreciază că există temei de a interveni în sentință contestată în latura penală. .

Cu referire la pedeapsa penală ce urmează a fi aplicată inculpatului Diulgher ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 325 alin.(2) lit.c) Cod penal, prin prisma prevederilor art. 7, art. 61 și art. 75 CP al RM, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, se va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acesteia, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În corespundere cu prevederile art. 7 alin. (1) CP al RM, „la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală”.

În sprijinul acestor împrejurări Colegiul Penal, reține că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Totodată, potrivit pct. 22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art. 394 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: lit. a) stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse mai ușoare; lit. b) aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin. (1) Cod penal lit.c) aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art. 89 Cod penal, precum și a liberării de răspundere penală conform art. 55 Cod penal al RM.

În acest sens, Colegiul Penal reiterează și prevederile art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice

motivele pe care se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987)).

21. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

La capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal, reține că, la adoptarea sentinței și anume la individualizarea pedepsei penale, instanțele de judecată urmează să țină cont de prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sînt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală

Astfel la stabilirea pedepsei, Colegiul penal ține cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Sub imperiul normelor enunțate, se reține, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

O pedeapsa inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-și poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

În acest sens, instanța de apel remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, severitatea pedepsei aplicate inculpatului este justificată de modalitatea în care acesta a conceput și derulat activitatea infracțională, gravitatea faptei comise, care dovedesc perseverența infracțională ridicată întru atingerea scopului urmărit.

Din considerentele nominalizate, instanță de apel apreciază că pedeapsa principală stabilită și individualizată răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia Diulgher *****, a fost condamnat.

Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) Cod penal al RM se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedepsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. Ca urmare, Colegiul Penal notează că pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Iar individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

22. Colegiul Penal constată că pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin.(2) lit.c) Cod Penal, Legea stabilește pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 14000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Totodată, Colegiul a considerat că, nu este rațional ca inculpatul Diulgher ***** să execute real pedeapsa închisorii, or în privința acestuia, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, urmează a fi dispusă condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilindu-i termen de probă de 3 (trei) ani.

În acest context, în conformitate cu prevederile art.90 alin.(1), (2) și (6) Cod penal dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat: a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent;... f) să participe la programe probaționale; g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel Colegiul penal consideră posibilă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea stabilite vinovatului, pe o perioadă de probațiune de 5 (cinci) ani, cu acordarea posibilității acestuia, ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptească încrederea ce i-a fost acordată, pe termen lung, va oferi o mai bună protecție intereselor societății și va evita consecințele negative ale izolării de societate a vinovatului și a plasării acestuia în mediul penitenciar.

Colegiul penal reiterează că durata perioadei de probațiune și situația în care aceasta îl va pune pe condamnat, care va fi obligat permanent să-și adapteze comportamentul la obligațiile impuse de către instanță, poate fi asimilată unei pedepse, iar prin urmare reeducarea condamnatului va fi mai efectivă, iar scopul prevenției speciale și inclusiv al celei generale va fi atins și în condițiile descrise anterior.

Cât privește pedeapsa complementară obligatorie, Colegiul consideră justificat de a o aplica inculpatului, or neaplicarea acesteia, reieșind din specificul faptei săvârșite de inculpat, nu ar asigura atingerea scopului special al pedepsei penale și anume prevenția specială și corectarea inculpatului, aceasta urmând a fi convins că respectarea legii penale este o necesitate și că doar prin respectarea legii va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. Aplicarea pedepsei complementare, amenda, completează gama de obligații impuse inculpatului pentru a se obține reeducarea acestuia, fiind îndeplinite condițiile legale obligatorii în acest sens.

23. În conformitate cu art. 76 și 77 Cod penal, circumstanțe atenuante și agravante, în privința inculpatului Diulgher *****, instanța, nu a stabilit.

La fel, instanța la stabilirea pedepsei a ținut cont de faptul că potrivit revendicării F-246, Diulgher ***** anterior nu a fost judecat (f.d. 104); potrivit certificatelor medicale, Diulgher ***** la evidența medicilor narcolog și psihiatru, nu se află (f.d. 161); potrivit informației deținute în Registrul de Stat al populației, Diulgher ***** are trei minori la întreținere (f.d. 101-103); ținând cont de circumstanțele reale, gradul de pericol social concretizat la valorile sociale care au fost vătămate, precum și faptul că inculpatul anterior nu a fost condamnat, lipsa circumstanței atenuante și celor agravante, punând în balanță ansamblul acestor considerente, instanță apreciază că o pedeapsă în limitele normei imputate este aptă să atingă scopul preventiv și educativ al pedepsei, pedeapsă pe care instanța o găsește proporțională, nu doar cu împrejurările și gravitatea infracțiunii comise ci și cu circumstanțele și nevoile inculpatului ca și cu cele ale societății, în acest sens poziția instanței în mod prioritar se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării

inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Astfel, Colegiul Penal reține că chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu.

Instanța, a ales categoria corectă de pedeapsă, a ținut cont de limitele de pedeapsă stabilite de legea penală și de toate circumstanțele cauzei, drept rezultat numind inculpatului Diulgher ***** o pedeapsă echitabilă prevăzută de lege.

Ca concluzie asupra celor relatate, instanța de apel remarcă că la individualizarea pedepsei, s-a ținut cont de cele trei principii care urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului fiind legală, echitabilă și individualizată, or reieșind din personalitatea inculpatului Diulgher ***** , care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune gravă, instanța consideră că, în raport cu principiul umanismului, aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu executarea reală a acestei pedepse, după cum a solicitat procurorul în cererea de apel, ar fi prea severă și lipsită de indulgență în raport cu circumstanțele cauzei, găsind astfel de cuviință că, pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei va avea drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea inculpatului Diulgher ***** , precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea celui din urmă, cât și a altor persoane. Or, la aplicarea legii penale se ține cont atât de principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale – prevăzut la art. 7 din Codul penal, cât și de scopul pedepsei penale stabilit cu precizie la art. 61 din Codul penal, dar și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 din Codul penal, potrivit cărei legi o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul penal este convins că pedeapsa potrivită lui Diulgher ***** este tocmai la caz și va avea drept scop cât restabilirea echității sociale, atât și corectarea celui din urmă, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța se bazează pe prevederile art. 2, art. 7, art. 61 și art. 75 din Codul penal, care se referă la scopul legii și pedepsei penale, criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Or, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana vinovată și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu

dispozițiile Părții generale a aceluiași cod, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ia în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului se invocă abandonarea progresivă a abordării pedepsei ca sursă de satisfacție echitabilă și abordarea pedepsei ca mijloc de stabilire a unui echilibru între infractor și interesul public.

În Rezoluția Consiliului Europei nr. 65/1 și în Recomandarea Consiliului Europei nr. (99)/22 s-a invocat „principiul proporționalității”, textele evocate consacrand ideea potrivit căreia sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale.

În lumina considerațiilor relatate supra și apreciind în ansamblu circumstanțele cazului, prin prisma scopului pedepsei penale, ținând cont de personalitatea inculpatului, de prevederile legale menționate, Colegiul Penal consideră întemeiat de a-i numi inculpatului, pedeapsa în baza art. 27, 325 alin.(2) lit.c) Cod Penal, sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani, conform prevederilor art. 90 din Codul penal, și aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă în mărime de 4 000 (patru mii cinci sute) unități convenționale, pedeapsă care în viziunea Colegiului este aplicabilă situației inculpatului, care pornind de la datele caracteristice ale ultimului, este pe măsură să ducă la atingerea scopului general și special al pedepsei penale, or ca măsură de constrângere, pedeapsa penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă.

În accepțiunea instanței, categoria de pedeapsă aplicată lui Diulgher ***** sub formă de închisoare cu suspendarea executării, va asigura pe deplin corectarea și reeducarea inculpaților, luând în considerație realizarea scopului pedepsei penale ce ține de prevenirea comiterii altor infracțiuni atât de către inculpat, cât și de către alte persoane.

În aceste condiții, urmează a fi notat că pedeapsa este principalul mijloc de realizare a scopului legii penale. Mai mult decât atât, pentru ca echitatea socială să fie reală, iar pedeapsa echitabilă, aceasta trebuie să fie dispusă cu respectarea strictă a principiului diferențierii și individualizării pedepsei penale.

Pertinentă în acest sens este și jurisprudenței CtEDO care a statuat că noțiunea de proces echitabil presupune că o instanță care și-a motivat hotărârea, să fi analizat în mod real chestiunile esențiale care i-au fost supuse judecății. (Hotărârea CEDO privind cauza Boldea împotriva României, din 15 februarie 2007.

Din conținutul hotărârii contestate se constată că exigențele art. 6 CEDO au fost respectate din motiv că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor în cauză soluționând toate problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea sentinței de

condamnare, adoptând o hotărâre conformă cerințelor legii.

24. Potrivit cu dispoziția art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă, iar în corespundere cu prevederile art. 11 alin. (3) din Codul de procedură penală, privarea de libertate, arestarea, internarea forțată a persoanei într-o instituție medicală sau trimiterea ei într-o instituție educațională specială, precum și prelungirea acestor măsuri, se permit numai în baza unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătorești motivate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs *poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.* (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

Generalizând aspectele invocate, în conformitate cu art. 415 alin.(1) lit.(2) Cod procedură penală Colegiul Penal ajunge la concluzia de a admite apelul avocatului Baran Victor în numele inculpatului Diulgher ***** și apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe, de a casa parțial în latura penală sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023 și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor recursului, în conformitate cu art. 415 alin.(1) lit.(1) pct. c) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de avocatul Baran Victor în numele inculpatului Diulgher *****, precum și apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Iapără Gheorghe, casează parțial sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 mai 2023 în latura penală și pronunță în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Diulgher ***** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. art. 27, 325 alin. (2) lit. c) Cod penal stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu

amendă în mărime de 4 000 (patru mii mii) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 200 000 (două sute mii) lei.

În conformitate cu art.90 Cod penal, se suspendă executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Diulgher ***** pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de 2 luni din momentul pronunțării deciziei motivate.

Președintele ședinței,
Judecător

Spoială Alexandru

judcător

Gîrbu Silvia

judcător

Băbălău Denis